

Spółeczno-ekonomiczne aspekty migracji

15 - 16.03.2018 Poznań

dr Krzysztof Markowski
Urząd Statystyczny w Lublinie

e-mail: k.markowski@stat.gov.pl
k.markowski@vp.pl

Mobile: 695 255 301
508 390 037

Plan wystąpienia

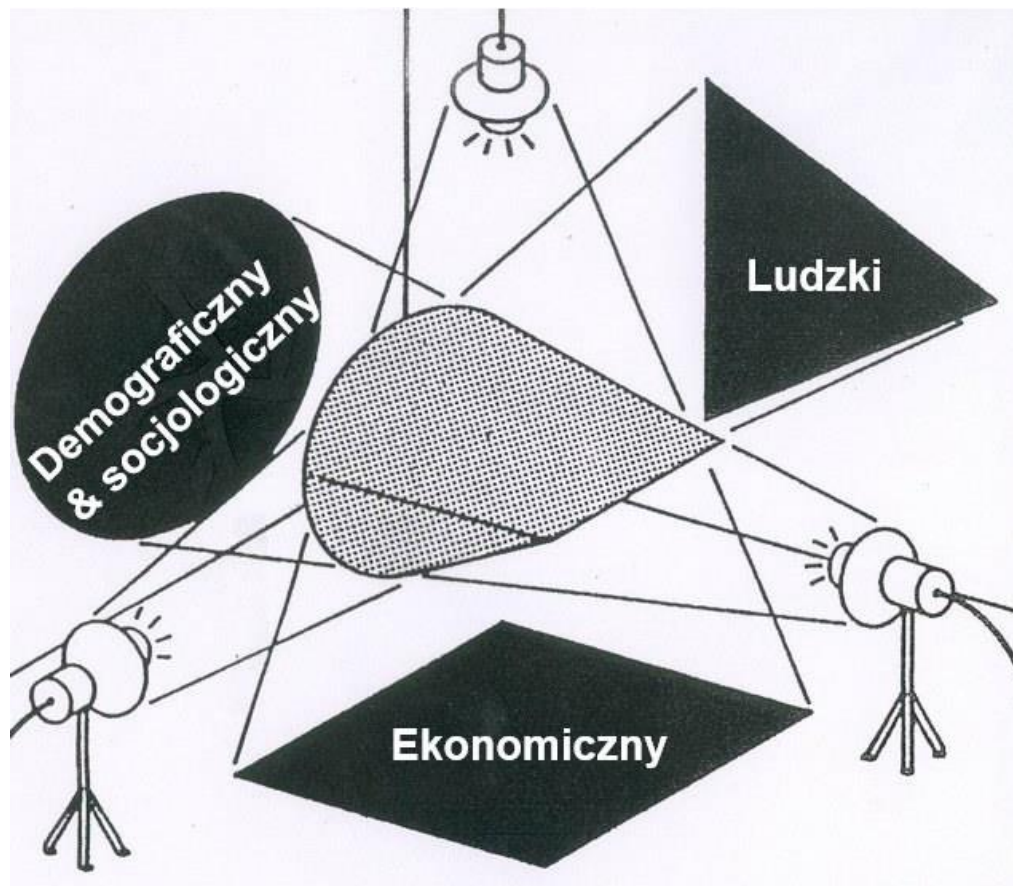
- 1. Wprowadzenie i kontekst migracji**
- 2. Jak było, jest i może być w na Lubelszczyźnie i Polsce**
- 3. Cudzoziemcy na rynku pracy – case study**
- 4. Konsekwencje migracji**
- 5. Podsumowanie**

Czas wystąpienia ok. 20 min.

Wprowadzenie

Migracja ma wiele wymiarów (aspektów)

Cudzoziemcy na rynku pracy - kontekst

Tendencje migracyjne

- 1. Według Międzynarodowej Organizacji do spraw Migracji (IOM) w 2015 liczba imigrantów na świecie osiągnęła 244 mln., w 2013 r było ich ok 232 mln. Środki pieniężne przesyłane przez imigrantów do krajów pochodzenia w 2015 r stanowiły ponad 600 mld \$, zaś 1970 r było ich tylko ok 1,7 mld \$, zaś samych migrantów ok kilkanaście mln.)**
- 2. Coraz większą liczbę migrantów stanowią kobiety (z niektórych krajów kobiety stanowią więcej niż połowę osób migrujących)**

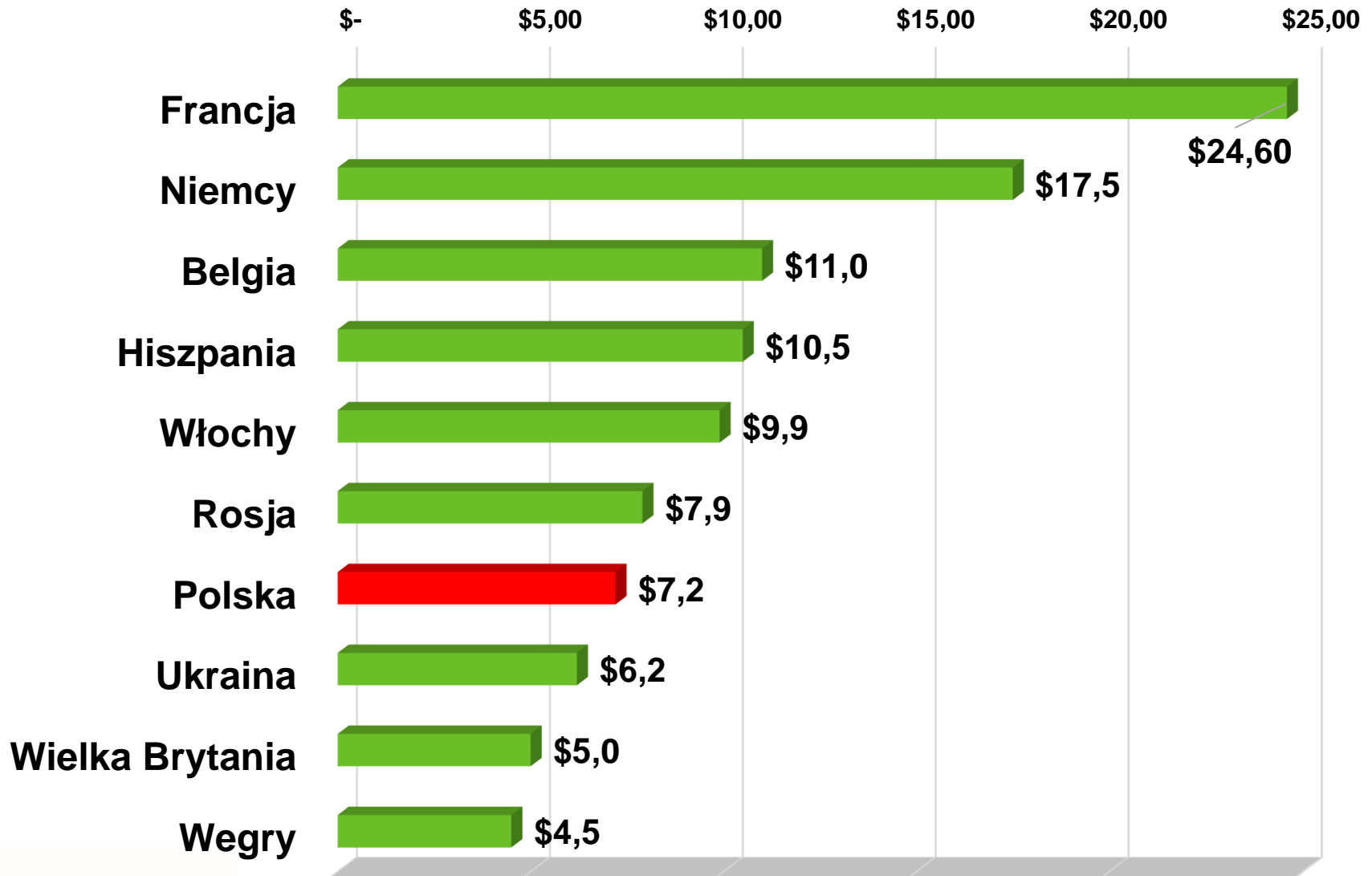

Tendencje migracyjne

- 1. Federalny Urząd Statystyczny DESTATIS Georg Thiel. W 2016 r. w Niemczech mieszkało 4,3 mln cudzoziemców** pochodzących z krajów Unii Europejskiej. **Najliczniejszą wśród nich grupę stanowili Polacy - było ich 783 tys.**, Włochów (611 tys.), Rumunów (534 tys.) Greków (348 tys.)
- 2. Brytyjski urząd statystyczny (ONS) W 2016 r. w Wielkiej Brytanii mieszkało 1,2 mln. Polaków**, Hindusów (362 tys.), Irlandczyków (335 tys.), Rumunów (328 tys.), itp..

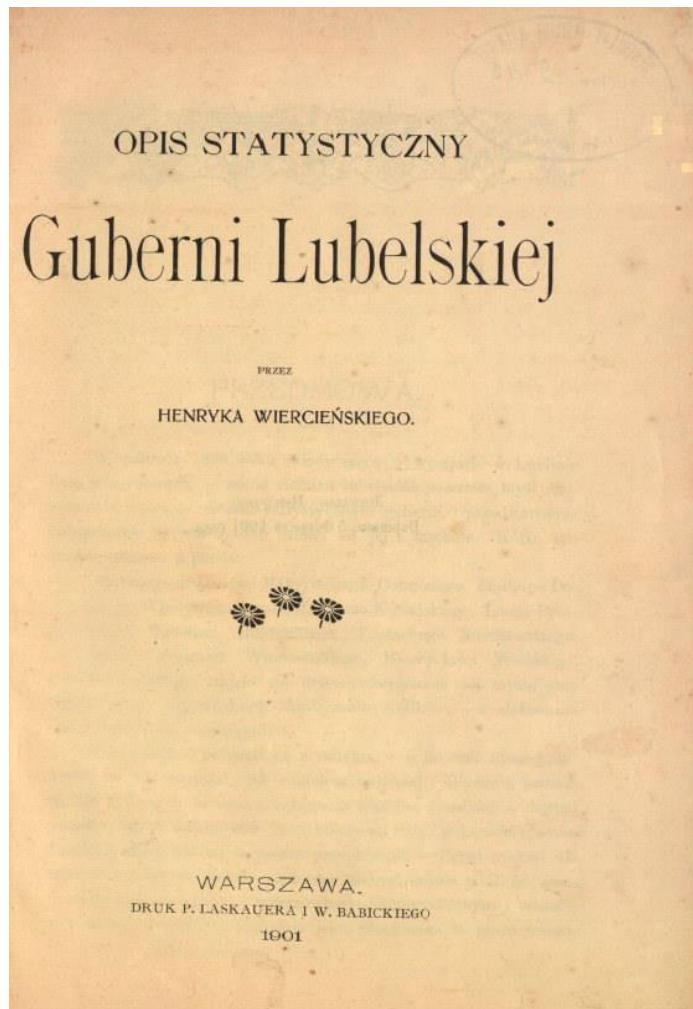
Środki przesyłane przez emigrantów do kraju pochodzenia w mld \$

Źródło: Worldbank.org - Migration and Remittances Factbook 2016

Tak było .....

Trochę historii...

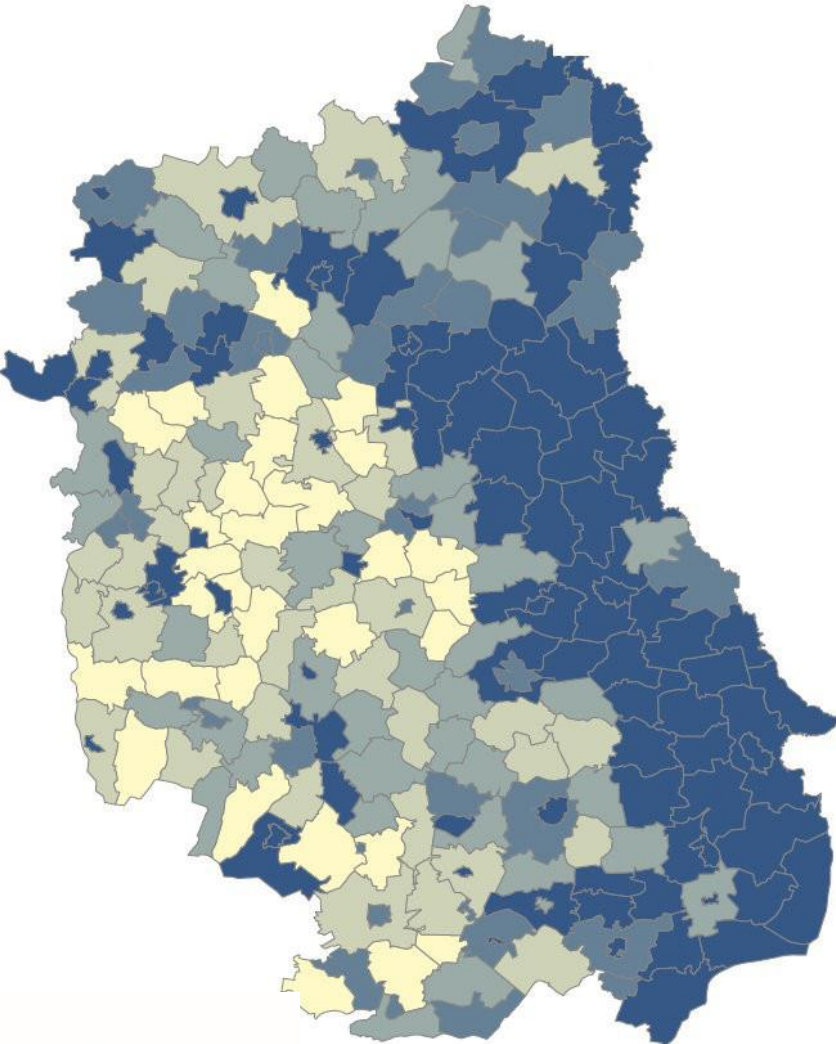
Rok	ilość	na 100 mieszkańców
	Małżeństw	zawartych
1888	7,981	7.9
1889	8,898	8.4
1890	8,284	7.7
1891	7,970	7.2
1892	7,862	7.0
1893	8,891	7.8
1894	8,271	7.3
1895	8,291	7.0
1896	8,417	7.8
1897	8,504	6.8
1898	8,244	6.5
1899	8,931	7.0
Średnio rocznie (z lat 12)		8,379 7.4

Na 1 zawarte małżeństwo przypadło w r.	1888—4.9	urodzeń
	1889—4.6	"
	1890—5.0	"
	1891—5.0	"
	1892—5.0	"
	1893—4.6	"
	1894—5.3	"
	1895—5.0	"
	1896—5.1	"
	1897—5.1	"
	1898—5.9	"
Przeciętna liczba z lat powyższych —		5.05 urodzeń

Tak było

Średnioroczny odpływ ludności w latach 2002-2016

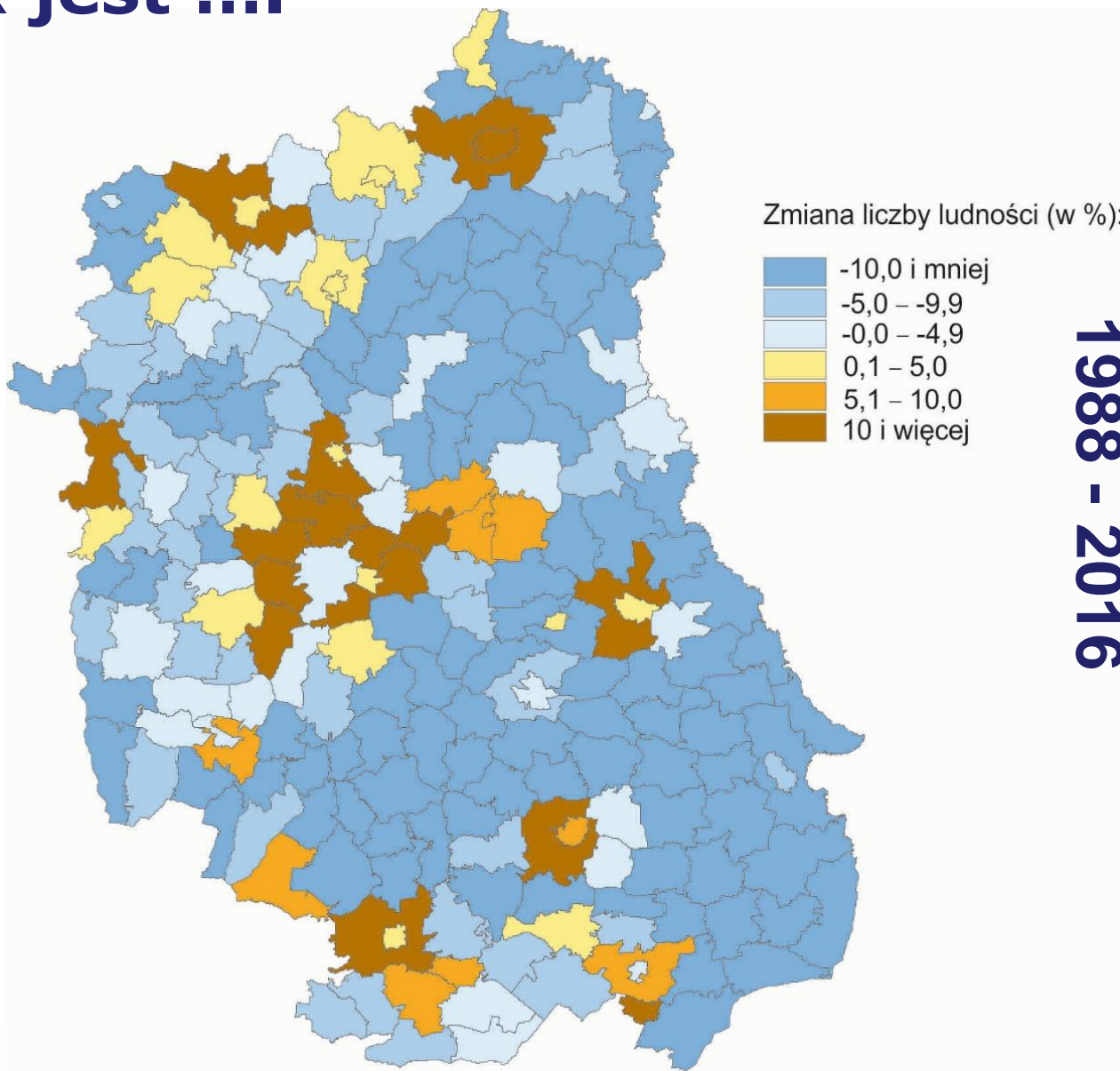

Średnioroczny odpływ ludności na 1000 mieszkańców

Skala 1:1 500 000

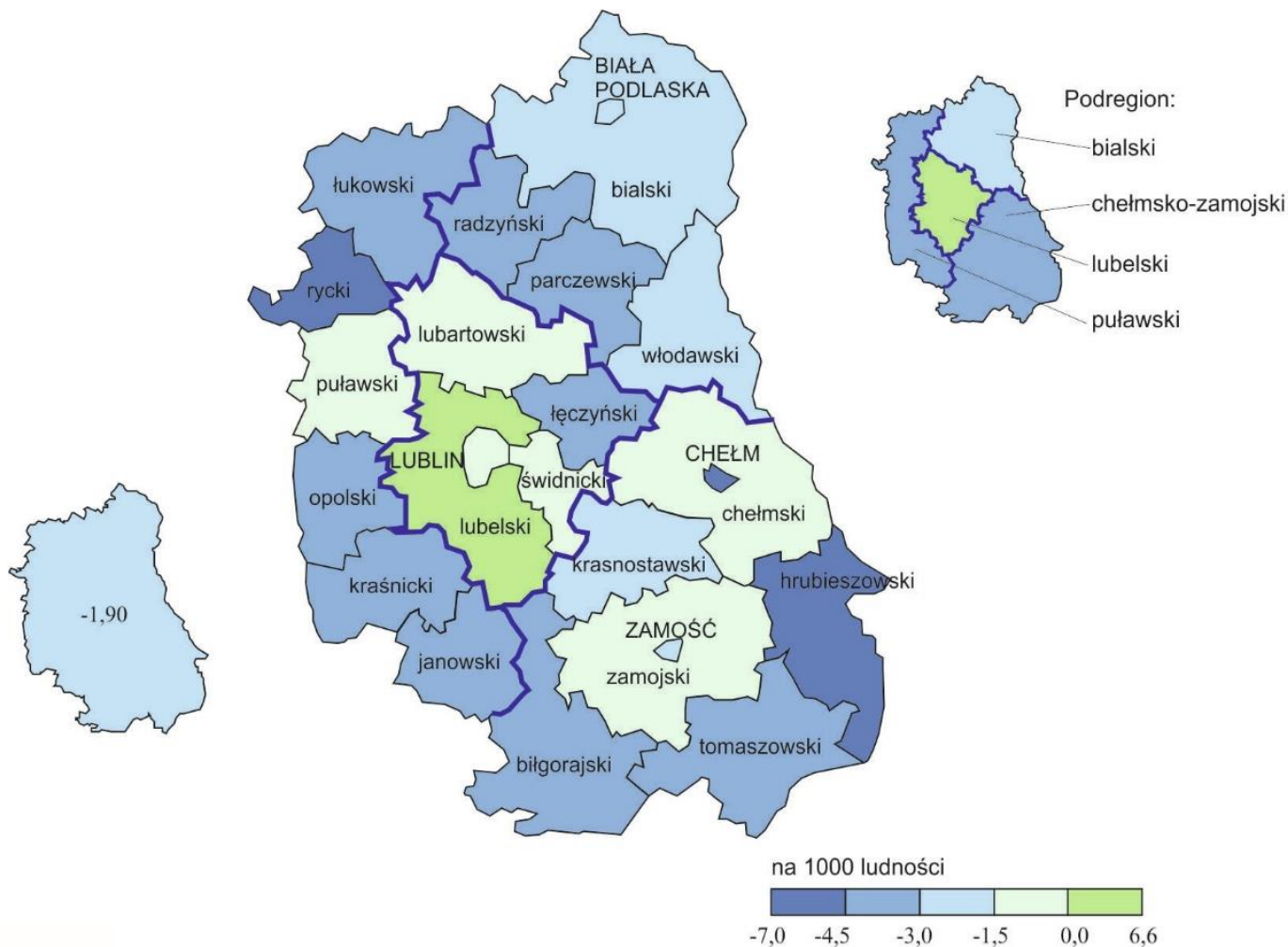
Tak jest ....

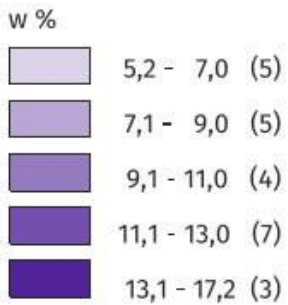
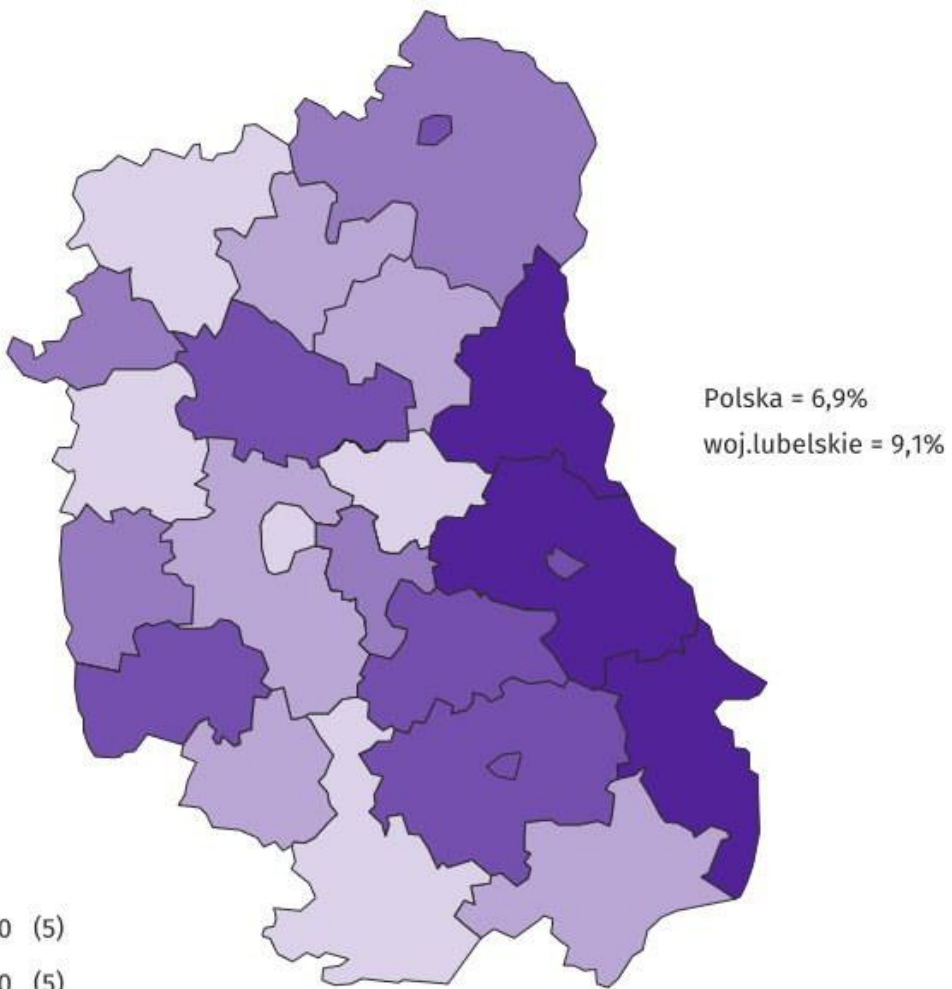
Zmiana liczby ludności na Lubelszczyźnie w latach 1988 - 2016

Tak jest ....

Migracje w powiatach w 2016 r.

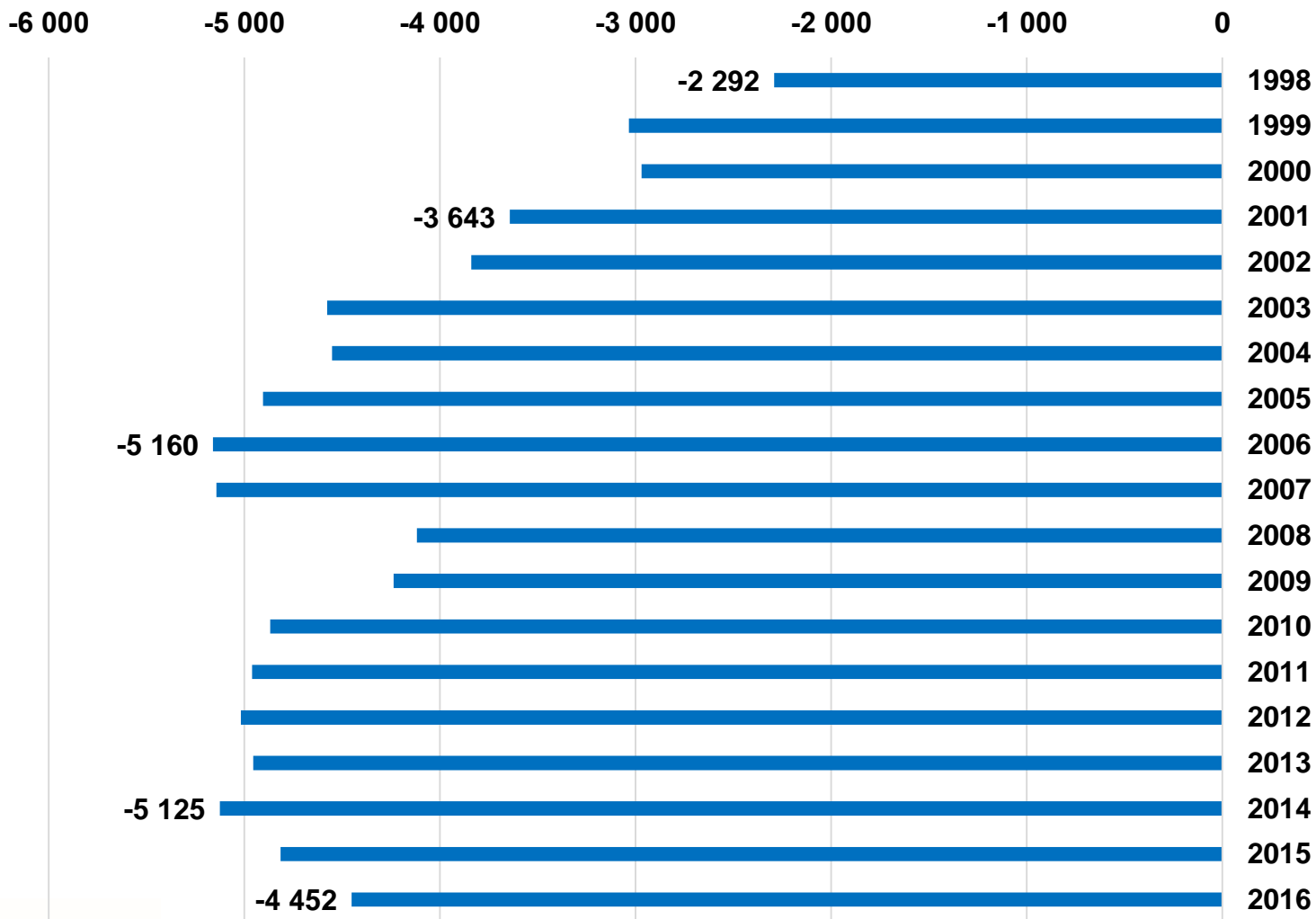

Poziom bezrobociea rejestrowanego styczeń 2018 r.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

Migracje stałe międzywojewódzkie

Migracje stałe międzywojewódzkie

Średnioroczny napływ – **22 077 osób**

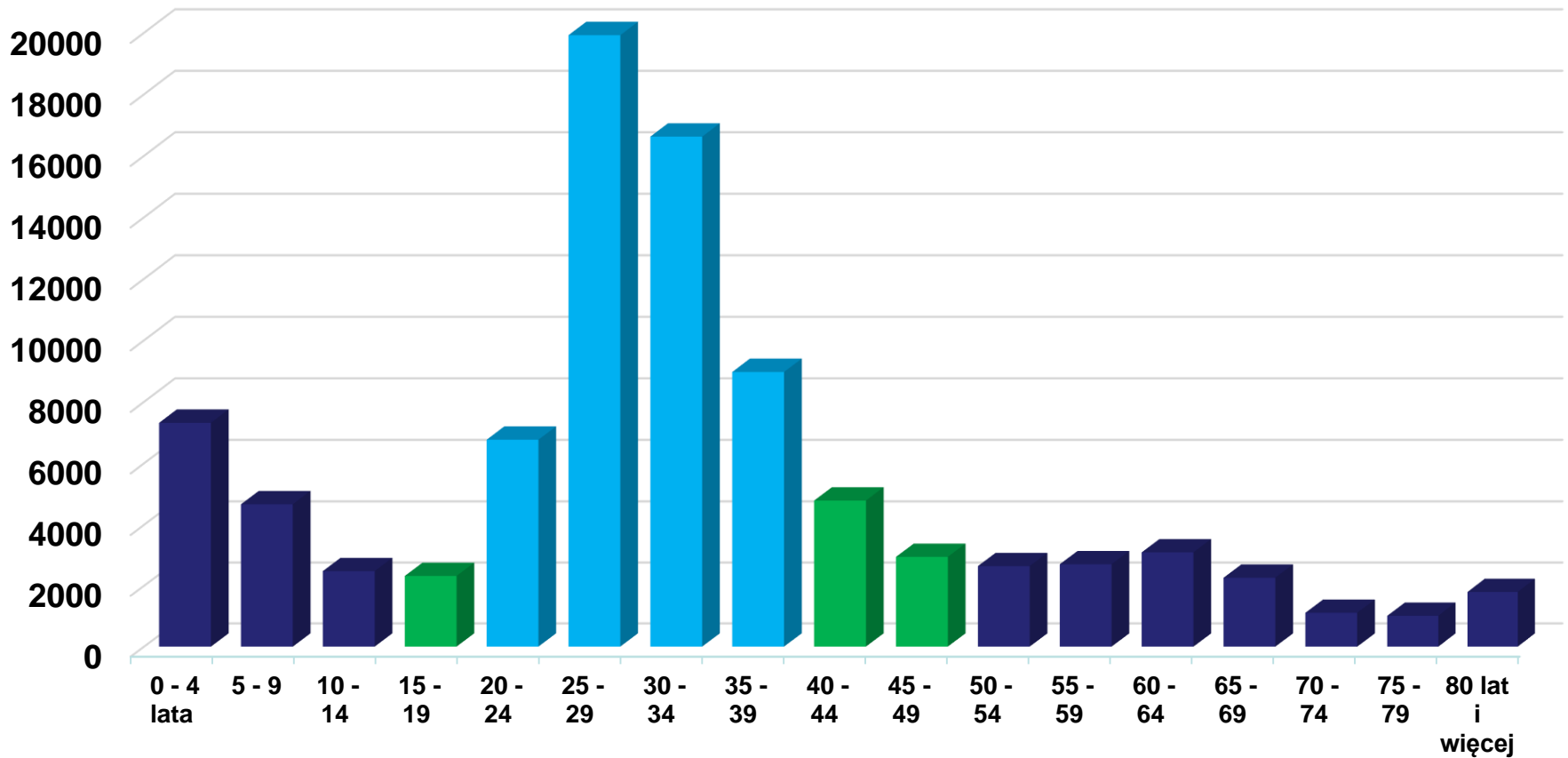
Średnioroczny odpływ – **- 26 427 osób**

Saldo migracji kobiet – **- 47 203**

Saldo migracji mężczyzn – **- 35 455**

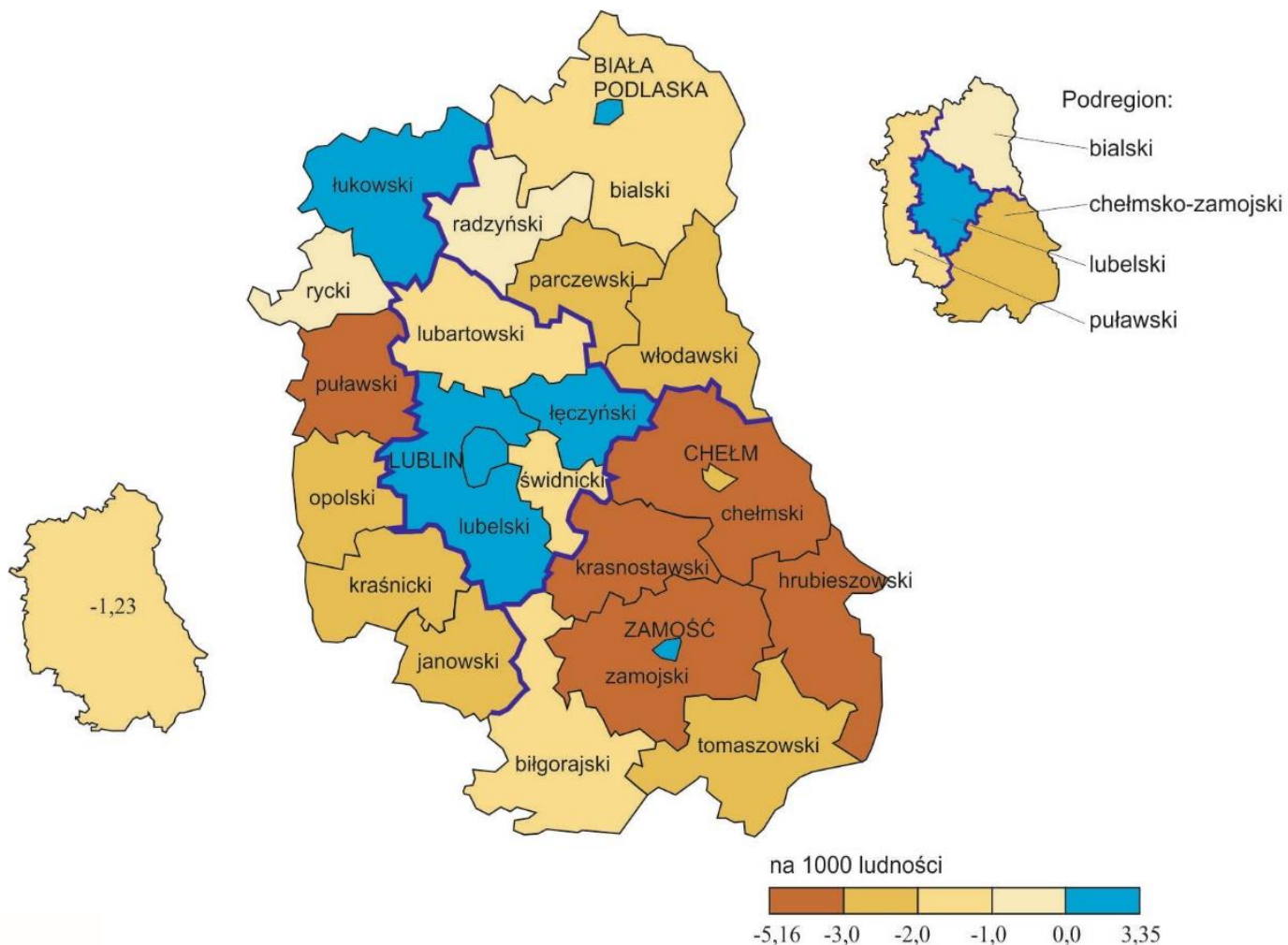
Saldo migracji od 1998 do 2016 – - 82 658 osób

Wiek osób migrujących (57,2%)

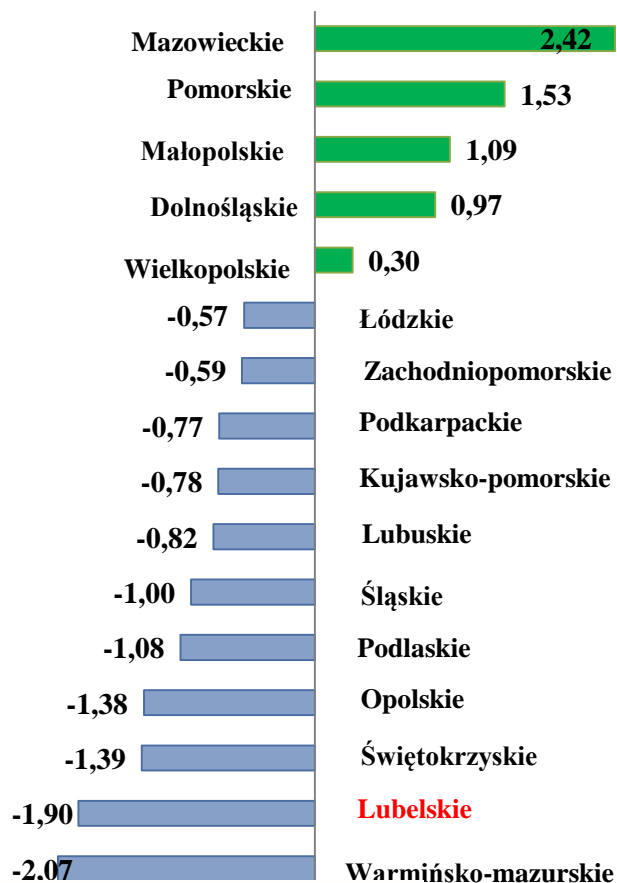
Źródło: Dane GUS

Przyrost naturalny w 2016 r

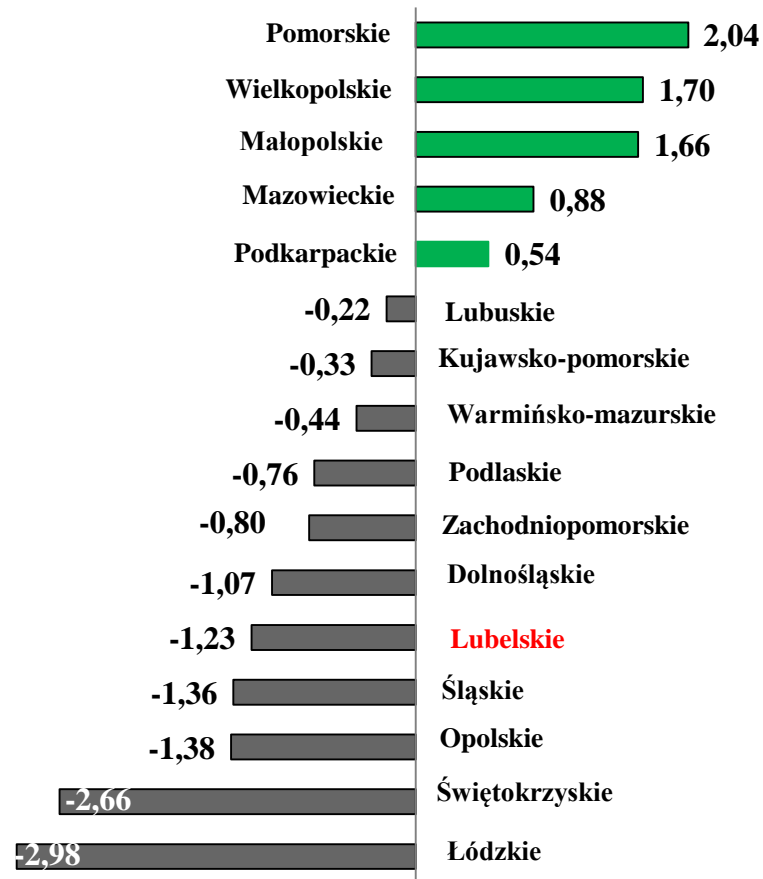

Lubelskie na tle innych regionów

Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2016 r.

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2016 r.

Katalizatory mobilności Polaków

Katalizatory mobilności Polaków

- 1. Mobilność edukacyjna** jako sposób zwiększenia szans edukacyjnych na przyszłość
- 2. Co najmniej 20 % absolwentów** w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego powinno do 2020 r. odbyć studia lub szkolenie za granicą
- 3. Ok. 65% absolwentów studiów wyższych w Polsce to kobiety**

Katalizatory mobilności Polaków

- 3. Propagowanie mobilności zawodowej** by do 2020 r. *osiągnąć przynajmniej 75% stopy zatrudnienia osób w wieku 20–64 oraz zmniejszyć liczbę osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym*
- 4. Usuwanie barier**, aby młodym pracownikom łatwiej było przemieszczać się i pracować w Unii i zdobywać nowe umiejętności i kwalifikacje

Katalizatory mobilności Polaków

Wynagrodzenie minimalne w 2018 r. (w dn. 13.03.2018 1 EUR - 4,22 zł; £ - 4,75 zł)

	min.	za godz.	min.	za godz.
Niemcy	1536,00 €	8,84 €	6 481,9 zł	37,30 zł
Francja	1498,00 €	9,88 €	6 321,6 zł	41,69 zł
Belgia	1563,00 €	9,47 €	6 595,9 zł	39,96 zł
Holandia	1578,60 €	9,68 €	6 661,7 zł	40,85 zł
Wielka Brytania	1401,00 €	7,25 £	5 912,2 zł	34,44 zł
Polska	2100,00 zł	13,70 zł	2 100,00 zł	13,70 zł

W IV kw. 2017 r. w Niemczech było 1, 2 mln wolnych miejsc pracy

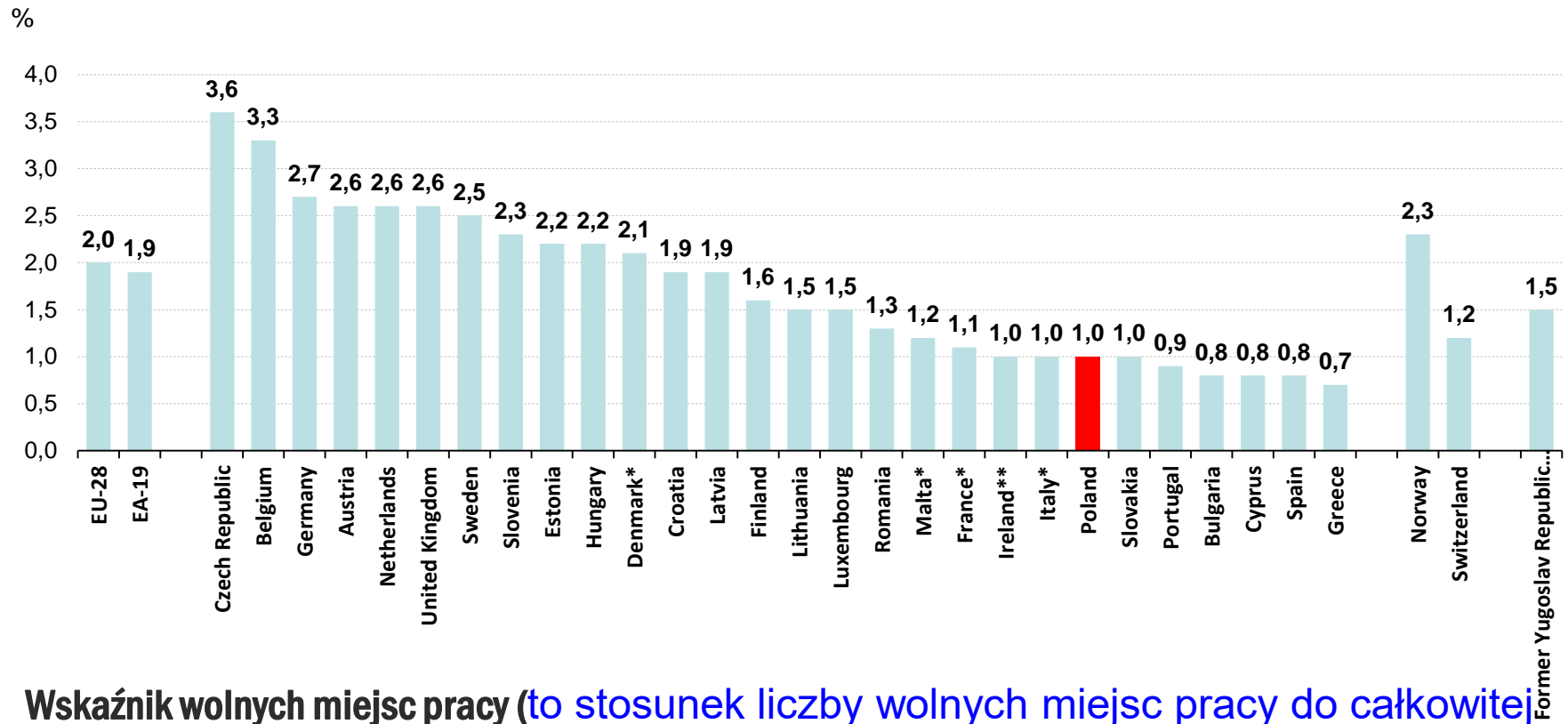
Dominanta - 2074,03 zł

Liczba wolnych miejsc pracy w Polsce w IV kw. I była niższa o 10,2% kw/kw

Mediana - 3510,67 zł

Źródło: Dane GUS i Eurostatu

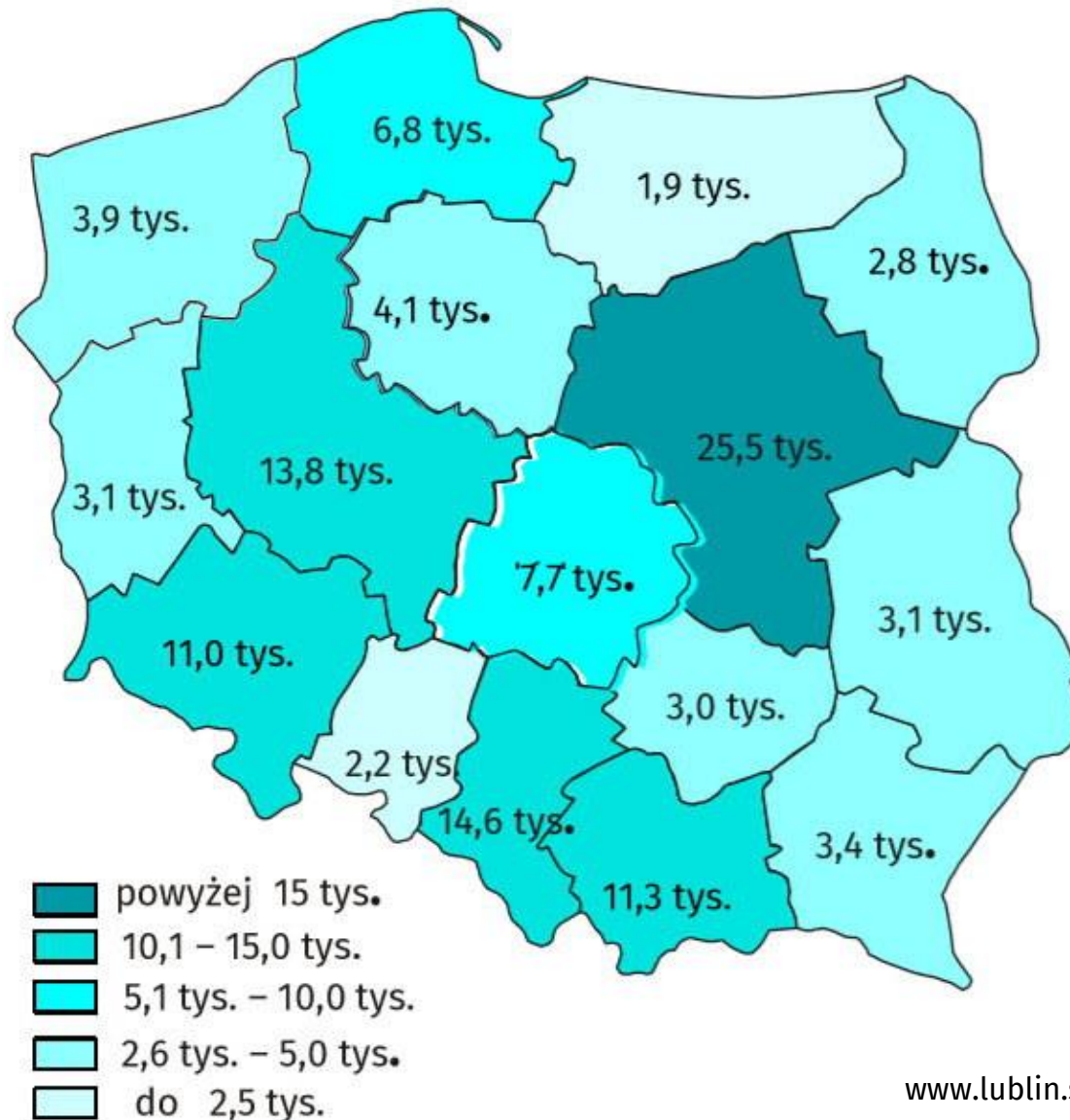
Wskaźnik wolnych miejsc pracy

Wskaźnik wolnych miejsc pracy (to stosunek liczby wolnych miejsc pracy do całkowitej liczby miejsc pracy zarówno objętych jak i wolnych) jest w Polsce jednym z niższych w Unii Europejskiej. Na każde sto miejsc pracy w gospodarce przypada u nas jeden wakat.

Źródło: Eurostat

Wolne miejsca pracy według województw na koniec IV kwartału 2017 r. (w tys.)

ZUS – ubezpieczeni obcokrajowcy

	2014	2016	IX 2017
Obywatelstwo	Ogółem	Ogółem	Ogółem
Ogółem w Polsce	124 349	266 475	422 992
Białoruskie	7 094	12 835	21 472
Ukraińskie	49 150	172 721	303 761
Regiony – IX 2017	Ogółem	Ukraina	Białoruś
Mazowieckie	124 102	71 481	9 165
Małopolskie	40 837	30 122	894
Wielkopolskie	42 765	35 687	1 259
Dolnośląskie	45 236	36 556	1 049
Lubelskie	13 122	9 317	2 206

Cudzoziemcy na rynku pracy

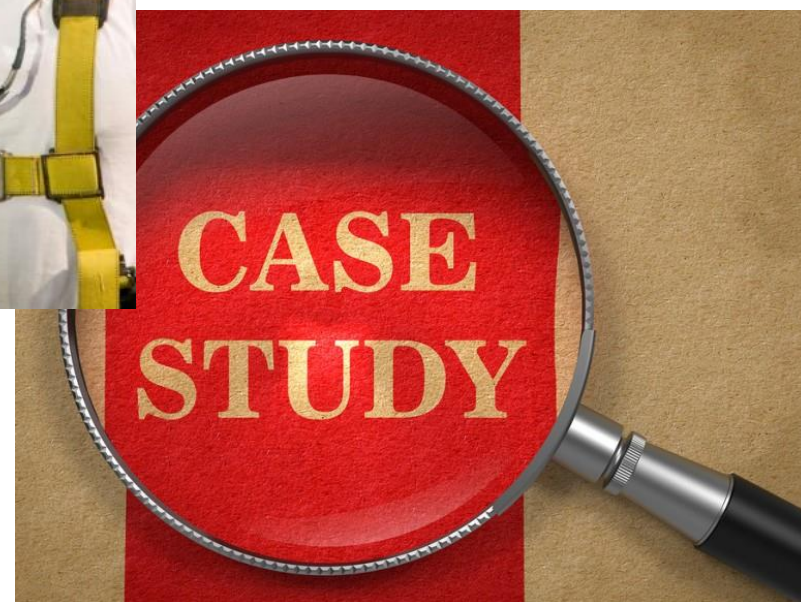
Wartość transferów za granicę z tytułu wynagrodzeń cudzoziemców (mln zł)

Źródło: NBP

Shutterstock MC

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

1. Elastyczna podaż pracy
2. Przyrost Kapitału Ludzkiego imigranci są lepiej wykształceni (**32% imigrantów w Wielkiej Brytanii pochodzących z Europejskiego Obszaru Gospodarczego ma wyższe wykształcenie, zaś z innych krajów 43% – średnio prawie 38%, natomiast tylko 29% Brytyjczyków ma wyższe wykształcenie**)
3. Wzrostu produktywności i wyższy wzrost PKB
4. Brak wpływu na zmianę (**zmniejszanie**) wynagrodzeń dla „miejscowych”

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

- 5. Według** Office for National Statistics (**ONS**) i Her Majesty's Revenue and Customs (**HMRC**) w roku podatkowym **2013/2014** imigranci z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego wpłacili ponad 3,1 mld funtów, pobierając z budżetu zaledwie 0,5 mld i w efekcie **pozostawiając w kasie państwa 2,6 miliarda funtów netto**
- 6. Od wielu lat analizy dotyczące pozytywnego wpływu imigrantów na budżet i wzrost PKB w Wielkiej Brytanii przedstawiał m. in. Centre for Research and Analysis of Migration (Department of Economics at University College London)**

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

- 1. Odpływ kapitału ludzkiego (z wielu badań wynika, że zazwyczaj migrują osoby najbardziej skłonne do ryzyka, łatwo adaptujące się do nowych wymagań, i z wykształceniem wyższym, itp.)**
- 2. Spadek podaży pracy (w efekcie wzrost wynagrodzeń bez wzrostu wydajności pracy i w konsekwencji wzrost inflacji lub przenoszenie produkcji do innych krajów o mniejszych kosztach pracy)**
- 3. Według MFW emigracja siły roboczej do tej pory kosztowała państwa Europy Centralnej i Wschodniej ok. 7 pkt. proc. PKB**

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

1.

2.

3.

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

- 4. Ponoszenie kosztów wykształcenia**
(ok. 40% Polaków, którzy wyemigrowali posiada wyższe wykształcenie)
- 5. Bierność rodziny emigranta** (z wielu badań m. in. ONZ wynika, iż rodzina migranta otrzymując środki na utrzymanie przestaje być aktywna na rynku pracy i nie podnosi swoich kompetencji)
- 6. Zmniejszenie strumienia urodzeń**
(migrujące kobiety są w najkorzystniejszym wieku do poczęcia i rodzenia dzieci)

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

7. Intensyfikacja procesu starzenia się populacji (jest to skutek m. in. mniejszej liczby urodzonych dzieci oraz wyjazdu osób w wieku produkcyjnym)

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

1. 71% pracuje w oparciu o jakąś formę umowy, **lecz co piąty pracuje bez umowy.**
2. **Tylko część** respondentów szukałaby pomocy w przypadku wykorzystania i **zgłosiła się na policję**

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

- 3. 22% migrantów z Ukrainy** przebywających w Polsce padła ofiarą wykorzystania, **15% w ciągu ostatnich 2 lat** – badania Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) w kwietniu 2017 r.
- 4. Brak zapłaty za pracę lub wynagrodzenie niższe niż obiecano to najczęstsze formy wykorzystania. Dotyczą one niemal co dziesiątego migranta z Ukrainy**

Społeczno – ekonomiczne aspekty migracji

- 5. Prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych na tle narodowościowym (doniesienia mediów)**
- 6. Wzrost przestępczości wśród imigrantów.**
W latach 2012-2015 brytyjskie sądy skazały na karę pozbawienia wolności 146 100 Europejczyków. **Najwięcej czynów karalnych w 2015 r. dopuścili się Polacy (10 300 uznanych za winnych).** Za nimi są Rumunii (6249), Irlandczycy (5 164) oraz Litwini (4 557)

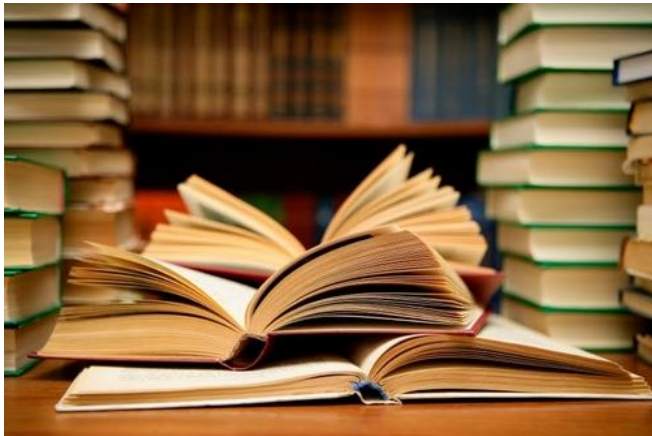
Podsumowanie

Podsumowanie

1. Demografia, migracje międzywojewódzkie i zagraniczne będą w znaczący sposób zmieniały zasoby pracy (**liczbę osób w wieku produkcyjnym**) zarówno w regionie jak i w Polsce
2. Dla rozwoju gospodarki i poprawy jakości życia „**konieczna**” jest asymilacja i inegracja cudzoziemców na krajowym i regionalnym rynku pracy

Źródła

- 1. EUROPE 2020. A strategy for smart, sustainable and inclusive growth**
- 2. IOM: World Migration Report 2018**
- 3. The World Bank: Migration and Remittances Factbook 2016**

Źródła

4. **Główny Urząd Statystyczny**
5. **Office for National Statistics**
6. **Eurostat**
7. **The Guardian: *EU migrants have no negative effect on UK wages, says LSE* - 11.05.2016**
8. **Financial Times: *EU migrants pay £20bn more in taxes than they receive* – 05.11.2014**
9. **Financial Times: *Migrants mean money* – 31.07. 2006**

dziękuję!

Krzysztof Markowski

k.markowski@stat.gov.pl

k.markowski@vp.pl

Mobile:

+48 695 255 301

+48 508 390 037

Urząd Statystyczny
w Lublinie

www.lublin.stat.gov.pl